Operatie aan de amandelen bij kinderen

KNO

DIJKLANDER ZIEKENHUIS

Operatie aan de amandelen bij kinderen (sluderen)

Uw kind wordt in het Dijklander Ziekenhuis **locatie Hoorn** verwacht voor een operatie aan de amandelen. U kunt zich melden bij de informatiebalie in de centrale hal van het ziekenhuis.

U wordt verwacht op:.....dag

……(datum)……..……uur.

Algemeen

Er is in overleg met u besloten tot een operatie aan de amandelen bij uw kind. Besloten is tot het verwijderen van de neusamandel, keelamandelen of beide (sluderen).

De amandelen

Het lichaam bezit een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het lymfekliersysteem. De neus- en keelamandelen zijn hier een klein onderdeel van. Achter de neus bevindt zich in de neus-keelholte één neusamandel (adenoïd). Deze kan vergroot zijn en/of vaak ontstoken zijn. Hierdoor kan sprake zijn van een chronische neusverkoudheid, bemoeilijkte neusademhaling, open mondademhaling, snurken, slecht slapen en een neuzige uitspraak. Verder kan het zo zijn dat er hierdoor onvoldoende lucht in de oren komt (via de buis van Eustachius), waardoor oorontstekingen en gehoorvermindering kunnen optreden.

In de keelholte bevinden zich links en rechts een keelamandel (tonsil) met ertussen hangend de huig. Wanneer deze amandelen ontstoken raken kan keelpijn optreden die het eten en drinken bemoeilijkt, moeheid, hangerigheid, koorts en een vieze ademlucht. Bij zeer grote keelamandelen die tegen elkaar aan zijn gelegen, kan de ademhaling worden belemmerd.
Gemakshalve wordt in de rest van deze voorlichtingsfolder gesproken over amandelen.

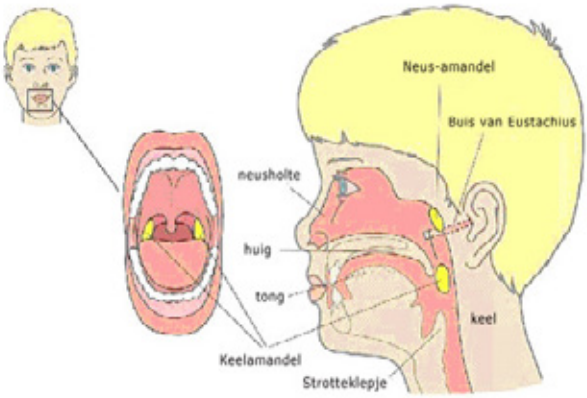

Indicatie verwijdering amandelen

De ernst van de klachten bepaalt of er kan worden afgewacht of dat het nodig is de amandelen te verwijderen. Hierbij is de mate van ziek-zijn van belang, maar ook de vraag hoe vaak dit optreedt. Ook de leeftijd speelt een rol, hoe jonger het kind des te terughoudender uw KNO-arts zal zijn.

Wanneer het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen te bestrijden, dan kan het verstandig zijn om de amandelen weg te laten halen. Vanzelfsprekend hangt het hierbij van de klachten af, of alleen de neus-amandel of zowel keel- als neusamandelen verwijderd zullen worden.

Aandachtspunten voor de opname

- Het is van groot belang dat wanneer uw kind de laatste drie weken een kinderziekte (b.v. rode hond of waterpokken) heeft doorgemaakt of hiermee in contact is geweest, u contact opneemt met de polikliniek KNO via tel. 0229-257824.
- Wanneer uw kind de laatste twee weken vóór de operatiedatum gevaccineerd is kan de operatie mogelijk niet doorgaan. U wordt in dit geval geadviseerd direct contact op te nemen met de polikliniek KNO (tel. 0229-257824) om dit na te vragen en zonodig een nieuwe datum voor de operatie af te spreken.
- Het is belangrijk uw kind zo goed mogelijk voor te bereiden op de opname, omdat het toch een spannende en emotionele dag is. Dit voorbereiden kan prima aan de hand van de folder die u is meegegeven bij de polikliniek KNO "Naar het ziekenhuis". Hierin wordt stapsgewijs het verloop van de dag weergegeven.
- De laatste week voor de ingreep wordt geadviseerd uw kind geen aspirine geven. Dit middel kan de bloedstolling verslechteren, waardoor meer kans bestaat op nabloeding. Het gebruik van paracetamol is geen probleem.
- Als uw kind medicijnen gebruikt, dan moeten deze volgens afspraak (indien nodig met weinig water) worden ingenomen, tenzij de arts anders heeft voorgeschreven. Neem de medicijnen mee naar het ziekenhuis**.**
- Als medicijngebruik, stollingsproblemen of hart- en longziekten tijdens het polikliniekbezoek niet ter sprake zijn gekomen, neem dan telefonisch contact op met de polikliniek KNO via tel. 0229-257824.
- Ten aanzien van het nuchter blijven op de dag van de operatie dient u de adviezen in de folder "anesthesie" nauwkeurig op te volgen. Deze folder ontvangt u op de pre-operatieve polikliniek.
- Kauwgom is op de dag van de operatie eveneens niet toegestaan.
- Wanneer uw kind nog uit de fles drinkt, neem deze dan mee. Ook is het verstandig om een pyjama, pantoffels en een favoriete pop of knuffel mee te nemen.
- Broertjes en/of zusjes kunnen om praktische redenen niet meekomen (ander bezoek is tijdens deze korte dagopname ook niet mogelijk).

Verloop

- Op de afgesproken tijd meldt u zich bij de receptie van de hoofdingang van het ziekenhuis. Eén ouder/verzorger wordt daar samen met het kind afgehaald door de verpleegkundige of pedagogisch medewerker. Het is om organisatorische redenen niet mogelijk om meer dan één ouder/verzorger bij uw kind toe te laten. Hierom wordt u verzocht van te voren te bedenken wie er tijdens de gehele opname uw kind begeleid.
- Op het centrum "Kinderdagbehandeling" zal de verpleegkundige nog enkele vragen stellen.
- De pedagogisch medewerker bereidt de ouder/verzorger en het kind voor op de narcose.
- Het 1e kind zal rond 8:15 uur en het laatste rond 10:30 uur aan de beurt zijn. Er zijn spelletjes, boeken, teken- en knutselmateriaal, een Dvd-speler en TV beschikbaar. Natuurlijk mag u zelf ook een knuffel of andere kleine bezigheid meenemen.
- Wanneer uw kind naar de operatiekamer gaat, mag de ene ouder/verzorger mee en bij de narcose-inleiding aanwezig zijn. De pedagogisch medewerker of een gastvrouw begeleidt u hierbij. Hierna zal deze ouder in het centrum "Kinderdagbehandeling" wachten.
- Na de operatie wordt uw kind naar de uitslaapkamer gebracht. Hierna komt het terug naar het centrum "Kinderdagbehandeling".
- Zodra uw kind ontwaakt uit de narcose mag u weer bij uw kind zijn.
- De KNO-arts die geopereerd heeft komt na de operatie langs om te zien hoe het gaat en te vertellen wat de bevindingen waren.
- Uw kind mag 1-2 uur na de operatie naar huis, als de verpleegkundige het verantwoord acht. Bij twijfel zal eerst de KNO-arts nogmaals naar uw kind komen kijken. Afhankelijk van de ingreep en het post-operatieve beloop zullen de laatste kinderen rond 12:30 uur naar huis mogen.

De verdoving

De operatie aan de amandelen wordt uitgevoerd in complete verdoving (narcose). Omdat deze narcose wordt gegeven door de anesthesist, zal uw kind vóór de operatie eerst gezien worden op de pre-operatieve polikliniek van de afdeling anesthesiologie.
De meeste kinderen zullen in slaap worden gemaakt met een kapje over de neus en mond waardoorheen het slaapmiddel wordt gegeven. Als uw kind slaapt zal een venflon worden geprikt waardoor pijnstilling en andere medicamenten zullen worden toegediend. Deze zal pas kunnen worden verwijderd als uw kind na de operatie voldoende drinkt.
Een enkele keer zal, vooraf met u besproken, gekozen worden voor het in slaap maken met een "prikje". Hiervoor zal bij een wakker patiëntje een venflon worden geplaatst waardoor het slaapmiddel kan worden gegeven. Ter plaatse van de venflon kan vooraf verdovende zalf op de huid worden aangebracht.

De operatie

De neus- en keelamandelen worden verwijderd via de mond. In sommige gevallen is ook besloten een sneetje in het trommelvlies te plaatsen (paracentese). Uw behandelend KNO-arts heeft dit al met u besproken op de polikliniek.
De duur van de operatie wisselt per patiënt, en zal variëren van zo'n 10-15 minuten.

Wat te verwachten en adviezen na de operatie

Bij het ontwaken direct na de operatie, kan er wat bloed rondom neus of mond zitten. Bij onverhoopt inslikken van bloed geeft dit misselijkheid en eventueel overgeven. Ook de ontlasting kan hierdoor de eerste dagen zwart gekleurd zijn.
Uw kind zal een aantal dagen last hebben van een pijnlijke neuskeel- en/of keelholte, soms uitstralend naar de oren. Hierbij is het belangrijk thuis voldoende pijnstilling te hebben (Paracetamol zetpillen) en dit te geven zoals geadviseerd in de folder "Pijn meten en bestrijden bij kinderen"! Hierdoor kan uw kind regelmatig koude dranken als water en niet koolzuurhoudende dranken of waterijs nuttigen.
De eerste 24 uur wordt een koud dieet aangeraden, dit verzacht de pijn en vermindert de kans op een nabloeding.

Belangrijk is dat uw kind blijft plassen.
Na 24 uur kan het dieet worden uitgebreid met bijvoorbeeld brood, pasta en appelmoes. Kijk wat uw kind aan kan.
De dag na de operatie zal volgens ons pijnprotocol door het ziekenhuis contact met u worden opgenomen ter evaluatie van de pijn.
In geval van verwijdering van de keelamandelen zal een grijs/wit beslag zichtbaar worden in beide keelamandelnissen. Dit beslag zal in de loop van 2 weken verdwijnen.

Geadviseerd *wordt de 1e week na de operatie uw kind niet te laten zwemmen of sporten, maar het rustig aan te laten doen.*
Afhankelijk van de ingreep is uw kind na 2-5 dagen voldoende opgeknapt om weer naar de crèche of school te gaan.
De operatie en alle drukte erom heen zal op kinderen veel indruk maken, waardoor ze van streek kunnen raken. Dagen tot weken na de operatie kan uw kind op de een of andere wijze meer aandacht vragen.

Er wordt geen standaard controle afgesproken (tenzij poliklinische KNO-arts anders heeft aangegeven) maar contact bij klachten.
Is de operatie verricht ivm slaapapnoe, dan telefonische controle na acht weken.

Complicaties
Bij iedere operatie kunnen complicaties optreden. Zo ook bij de operatie aan de amandelen. De meest voorkomende complicatie is een nabloeding (circa 1.5%). Indien uw kind bloedverdunnende medicatie gebruikt of lijdt aan een bloedstollingstoornis dient u dit vooraf aan uw behandelend KNO-arts te melden! Door bovenstaande adviezen na te leven wordt de kans op een nabloeding verkleind. In geval van aanhoudend verlies van helder rood bloed uit neus of mond óf braken van bloed, moet u contact opnemen tijdens kantooruren (8:30-17:00 uur) met de polikliniek KNO via tel. 0229-257824 of buiten kantooruren met de Spoed Eisende Hulp van het Dijklander Ziekenhuis via tel. 0229-257257. Ook in het geval dat uw kind onvoldoende drinkt waardoor het nauwelijks plast, suf is of aanhoudende hoge koorts heeft (>38,5 graden Celsius) dient u contact op te nemen.

Door gebruik van een mondklem tijdens de operatie kunnen de lippen tijdelijk wat pijnlijk zijn en is er een kleine kans op gebitsbeschadiging. Na de operatie kan de stemhoogte wat veranderd zijn, afhankelijk van de grootte van de amandelen. Een enkele keer kan een zogenaamde "open neusspraak" ontstaan, waarbij tijdens het praten luchtverlies via de neus optreedt. Indien geen spontaan herstel optreedt, kan kortdurende logopedische behandeling noodzakelijk zijn. In nagenoeg alle gevallen zal de "open neusspraak" verdwijnen.

Resultaten

Hierover is niet zonder meer een uitspraak te doen, omdat er verschillende redenen bestaan voor het verrichten van de operatie aan de amandelen. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan de oorzaak van de klachten. Chronische neusverkoudheid bij kinderen wordt onder andere veroorzaakt door neusamandel-problematiek, maar er zijn ook andere, minder vaak voorkomende oorzaken. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan een allergie, helaas op zeer jeugdige leeftijd niet goed te testen. Verder is bekend dat de neusamandel na verwijdering weer aan kan groeien, aangezien bij de operatie nooit de hele neusamandel kan worden verwijderd. Bij sommige kinderen zal daarom na verloop van tijd nogmaals de neusamandel moeten worden verwijderd.
Een keelontsteking ten gevolge van ontstoken keelamandelen, zal na verwijdering niet meer terugkeren. De keelamandelen zullen zelden aangroeien.

Keuzehulp

Middels onderstaande link komt u bij een keuzehulp. In deze keuzehulp kunt u nog een keer alle overwegingen om tot een operatie over te gaan doornemen. Mochten hieruit vragen ontstaan, neem dan contact op met uw behandelend arts.
Ontsteking van de keel-amandelen bij kinderen:
https://www.keuzehulp.info/dijklanderziekenhuis/tonsillitiskind?share=bb378e71ebab1555fea0c712bf6483e1dd191940

Slotwoord

Bij het maken van deze folder is gebruik gemaakt van voorlichtingsmateriaal van de Nederlandse Vereniging voor Keel-Neus-Oorheelkunde en Heelkunde van het Hoofd-Halsgebied (www.kno.nl). Indien u nog vragen heeft of meer informatie

wenst, kunt u deze site bezoeken, dan wel een poliklinische afspraak maken bij uw behandelend KNO-arts.

Notities:

Locatie Enkhuizen
Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn
Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend
Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam
Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-00524-NL 02-02-2024

DIJKLANDER ZIEKENHUIS